

насильством і не кожен акт домашнього насильства є злочином. Через недостатню кваліфікацію поліцейських, може надаватись невідповідна допомога дітям – жертвам домашнього насильства.

1. Про права дитини : Конвенція ООН (Конвенція ратифікована Постановою ВР від 27 лютого 1991 р. № 789-ХІІ (789-12)). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.

2. Запобігання та протидія домашньому насильству підрозділами Національної поліції [Текст]: метод. рек. / [В.Л. Костюк, Н.В. Федоровська, М.В. Пашковська]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 42 с.

3. Муханова Е.Д. Насилие в семье: проблема социальная и правовая. Наука и мысль: электронный научный журнал. 2017. № 4. С. 144-149.

4. Про запобігання та протидію домашньому насильству. Закон України від 07.12.2017 р. 2229-VIII (станом на 01.01.2021). Відомості Верховної Ради України. 2018. ст. 35.

Махтура Катерина Сергіївна
слухач магістратури факультету підготовки
фахівців для підрозділів превентивної діяльності
науковий керівник:

Гаркуша В'ячеслав Вікторович
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

СУТНІСТЬ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАПОБІГАННЯ ДЕЛІКТНІЙ ПОВЕДІНЦІ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ

Дитина є об'єктом підвищеної уваги з боку родини, суспільства, держави. Унаслідок фізичної та розумової незрілості людина до набуття повноліття потребує спеціальної охорони й піклування, включаючи належний правовий захист із моменту народження. Дитина має бути повністю підготовлена до самотійного життя в суспільстві та вихована в дусі гуманістичних ідеалів, і особливо в дусі миру, гідності, терпимості, свободи, рівності та солідарності. Втім, ані родина, ані суспільство не завжди здатні створити відповідні умови розвитку та виховання неповнолітнього члена соціуму. Зазначена ситуація обумовлюється низкою соціально-економічних та політично-правових факторів, недоліками в організації роботи уповноважених органів публічної влади, руйнуванням культурних традицій виховання дітей та піклування про них у родинному та соціальному середовищі.

Окрім того, серед пріоритетів Концепції Державної соціальної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини»

на період до 2021 року, на які передбачено спрямувати ресурси та зосередити зусилля, згадується про створення та розвиток системи «правосуддя, дружнього до дитини», а саме: упровадження дієвих форм і методів профілактики вчинення правопорушень дітьми; удосконалення системи захисту прав та інтересів дітей, які вчинили правопорушення [1, с. 156].

Сьогодні запобігання правопорушенням серед дітей та захист їх від різноманітних факторів небезпеки виконує ювенальна превенція, що представлена системою відповідних суб'єктів публічного адміністрування та певною специфічною діяльністю цих органів. Це відносно новий соціальноправовий інститут для нашої країни, одним із провідних (спеціальних) суб'єктів якого є Національна поліція України, адміністративно-правові аспекти діяльності якої у зазначеній сфері на цей час недостатньо вивчені.

Викладене зумовлює актуальність визначення сутності ювенальної превенції як системи запобігання деліктній поведінці серед неповнолітніх.

Для з'ясування сутності досліджуваного нами напрямку адміністративної діяльності Національної поліції – запобігання вчиненню адміністративних правопорушень дітьми – звернімося до енциклопедичних джерел. Відповідно до академічного тлумачного словника «запобігати» означає не допускати, заздалегідь відвертати що-небудь неприємне, небажане [2]. У даному випадку – недопущення вчинення дітьми правопорушень.

Отже, запобігання вчиненню адміністративних правопорушень дітьми – це конкретно спрямована діяльність держави, її органів та посадових осіб, громадських організацій та окремих громадян із недопущення вчинення дітьми порушень норм законодавства, виявлення причин та умов вчинення таких адміністративних правопорушень, ліквідації факторів, що сприяють формуванню антигромадських установок у дітей.

Основними завданнями запобігання вчиненню правопорушень дітьми поліцейськими є такі: обмеження дії негативних соціальних явищ та процесів, що є причинами та умовами вчинення адміністративних правопорушень; виховання громадян у дусі неухильного додержання вимог законності, формування високого рівня правової культури; вплив на дітей, які належать до групи ризику щодо вчинення ними адміністративних правопорушень із метою зниження вірогідності вчинення ними протиправних діянь.

Відповідно до норм чинного законодавства основні завдання щодо здійснення профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню дітьми кримінальних і адміністративних правопорушень, виявлення причин і умов, які цьому сприяють, вжиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення, а також щодо ведення профілактичного обліку дітей, схильних до вчинення правопорушень та проведення із ними заходів індивідуальної профілактики, належить до компетенції підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України [3].

Отже, ми пропонуємо таке визначення: адміністративна діяльність Національної поліції України щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми – це урегульована нормами адміністративного права державно-владна, підзаконна, організаційно-розпорядча діяльність підрозділів ювенальної превенції із застосування до дитини адміністративно-запобіжних заходів.

Для з'ясування сутності адміністративної діяльності поліції щодо запобігання вчинення правопорушень дітьми необхідно, перш за все, визначити особливості такої діяльності.

Загальними рисами адміністративної діяльності поліції є її державновладний, підзаконний, організаційно-розпорядчий характер.

Окрім цього, на вивчення нормативно-правових актів, правозастосовної практики Національної поліції щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми до основних особливостей адміністративної діяльності зазначеного напрямку дозволяють віднести:

- 1) специфічний об'єкт діяльності – дитина;
- 2) спеціальний суб'єкт такої діяльності – підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України;
- 3) поєднання соціально-реабілітаційної та правоохоронної функцій;
- 4) пріоритет профілактичної роботи над управлінською, оперативнорозшуковою, кримінально-процесуальною та іншими видами діяльності підрозділів ювенальної превенції;
- 5) визначений законодавством комплекс адміністративно-запобіжних заходів: загально-профілактичні заходи; поліцейські заходи; профілактичний облік дітей, схильних до вчинення правопорушень, та ведення з ними індивідуально-профілактичної роботи [4, с. 58].

Підсумовуючи зазначене, пропонуємо під адміністративною діяльністю Національної поліції України щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми розуміти урегульовану нормами адміністративного права державно-владну, підзаконну, організаційно-розпорядчу діяльність підрозділів ювенальної превенції із застосування до дитини адміністративно-запобіжних заходів із метою недопущення вчинення ними правопорушень, а також забезпечення публічного порядку та безпеки. Особливостями такої адміністративної діяльності є: специфічний об'єкт діяльності – дитина; спеціальний суб'єкт такої діяльності – підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України; поєднання соціально-реабілітаційної та правоохоронної функцій; пріоритет профілактичної роботи над управлінською, оперативнорозшуковою, кримінально-процесуальною та іншими видами діяльності підрозділів ювенальної превенції; визначений законодавством комплекс адміністративно-запобіжних заходів: загально-профілактичні заходи; поліцейські заходи; профілактичний облік дітей, схильних до вчинення правопорушень та ведення з ними індивідуально-профілактичної роботи.

1. Костенко Я.В. Ювенальна превенція як форма діяльності органів поліції України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція*. 2018. № 31. С. 77-80.

2. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970-1980). URL : <http://sum.in.ua/s/zapobighaty>.

3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.06.2018 за № 686/32138. Дата оновлення 21.08.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>.

4. Веселов М.Ю. Адміністративно-правові засади функціонування ювенальної юстиції у системі забезпечення прав дітей в Україні. Дис. ... док. юрид. наук. 12.00.07. Київ, 2020. 381 с.

Мельник Дмитро Сергійович

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОПИТУВАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Актуальність теми: у поданих тезах надано детальний та повний аналіз останніх критеріїв та напрямів набуття прав та інтересів неповнолітніх учасників кримінального переслідування. Необхідно забезпечити можливість встановлення міжнародних стандартів як у законодавстві, так і на практиці, а також більш глибоке розуміння національних стандартів. Для цього ми можемо подумати про рівень прав дитини на провокацію злочину. Для забезпечення прав і свобод учасників кримінального провадження гарантувати їх виконання поетапно [1].

Держава повинна сприймати судові процеси як найважливіше завдання, виконання, що визначає демократичний напрямок не лише кримінальне провадження, а й вся державна система. Особливе значення для захисту прав неповнолітніх у кримінальному провадженні мають міжнародні стандарти. Завдяки фізичній і розумовій незрілості, а також специфічних ризиків для неповнолітніх, учасники не можуть пройти тест без використання всіх засобів захисту. Порушення їх прав та їх законних представників часто